

PM

DATUM: 2018-12-03
AVDELNING: AFM
HANDLÄGGARE: Susanne Bohman
HANTERINGSKLASS: Ö P P E N

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

DNR 2018-01112

Ändringar i Villkor för RIX och penningpolitiska instrument

1. Syfte

Riksbanken har sett över *Villkor för RIX och penningpolitiska instrument* ("Villkoren") och föreslår ett antal ändringar i dessa. Detta PM beskriver de föreslagna ändringarna samt vad de möjliga konsekvenserna av förändringarna är. Följande förändringar beskrivs i nedan:

- 1 Ny beskrivning av det penningpolitiska styrsystemet
- 2 Endast en kategori av Penningpolitiska Motparter
- 3 Tydligare kategorisering av penningpolitiska instrument
- 4 Justerade krav på RIX-deltagare
- 5 Justerade krav på Penningpolitiska Motparter

2. Föreslagna ändringar

1. Ny beskrivning av det penningpolitiska styrsystemet

Syfte med föreslagna ändringar

Riksbanken har fram till idag inte på ett entydigt sätt beskrivit aktuell tillämpning av det penningpolitiska styrsystemet. Istället har det funnits beskrivningar på lite olika ställen i Villkoren och dessa beskrivningar har inte varit är inte heltäckande. Man har sett ett behov av att ta fram en mer komplett beskrivning för att öka förståelsen för Riksbankens intentioner med det penningpolitiska styrsystemet samt aktuell tillämpning.

Nu föreslagna ändringar av Villkoren

Det föreslås att inledningsavsnittet till Villkoren där man i löptext beskriver vissa delar av det penningpolitiska styrsystemet samt att Bilaga H6 (Riksbankens penningpolitiska instrument) tas bort ur Villkoren och ersätts med ett en beskrivning av det penningpolitiska styrsystemet samt aktuell tillämpning. Denna beskrivning ska vara fristående från Villkoren och en aktuell version har publicerats på Riksbankens hemsida (<https://www.riksbank.se/globalassets/media/rapporter/ovriga-rapporter/riksbankens-penningpolitiska-styrsystem---overgripande-beskrivning.pdf>).

Konsekvenser av förändringen

Det beskrivande dokumentet med Riksbankens intentioner med det penningpolitiska styrsystemet bör leda till större transparens och tydlighet i kommunikationen med Riksbankens motparter och underlätta för Riksbanken att klargöra varför vissa förändringar i Villkoren behöver göras. Förhoppningen är att detta i förlängningen kommer att underlätta förståelsen för Villkorens utformning.

2. En kategori av penningpolitiska motparter

Syfte med föreslagna ändringar

Förslaget innebär att man förenklar motpartskretsen så att Riksbanken framöver endast har en kategori av penningpolitiska motparter. Detta innebär att motpartskategorierna *Primär Penningpolitisk Motpart* och *Begränsad Penningpolitisk Motpart* inte längre kommer att finnas kvar. Se Bilaga 1 för en bild över dagens struktur.

En *Begränsad Penningpolitisk Motpart* är ett institut med säte i Sverige som får vara motpart i transaktioner som Riksbanken från tid till annan beslutar om. Motpartstypen *Begränsad Penningpolitisk Motpart* tillkom under finanskrisen för att bredda motpartskretsen och därmed genomslaget av vissa faciliteter. I dagsläget finns endast en *Begränsad Penningpolitisk Motpart*. Riksbanken kan enligt Villkoren alltid välja att genomföra särskilda transaktioner med de motparter man finner lämpliga varför det inte behöver finnas en förutbestämd särskild motpartskrets för detta ändamål. Ett borttagande av denna kategori utgör inte en begränsning eller hinder för att i framtiden åter införa denna typ av åtgärd för motparter som inte är deltagare i RIX. Att renodla antalet motparter gör regelverket enklare och tydligare i ett normalläge.

Primära Penningpolitiska Motparter är idag en krets motparter som enligt Riksbankens bedömning har en tillräckligt stor andel av penning- och obligationsmarknaden (i dagsläget finns det fem *Primära Penningpolitiska Motparter*). Enligt dagens Villkor har *Primära Penningpolitiska Motparter* jämfört med övriga *Penningpolitiska Motparter* samma rättigheter eftersom även *Penningpolitiska Motparter* får göra finjusterande transaktioner enligt ett beslut som togs av Riksbanken 2008. De *Primära Penningpolitiska Motparterna* har dock fler skyldigheter än de *Penningpolitiska Motparterna* enligt dagens Villkor. Det föreslås därmed att kraven som ställs på de *Penningpolitiska Motparterna* bör ändras för att likna de krav som i dag ställs på de *Primära Penningpolitiska Motparterna* för att skapa ett mer stringent regelverk.

Nu föreslagna ändringar av Villkoren

Villkoren föreslås ändras så att begreppen *Begränsad Penningpolitisk Motpart* och *Primär Penningpolitisk Motpart* tas bort från Villkoren. Därmed skulle det finnas tre olika kategorier av motparter i Villkoren; *RIX-deltagare*, *Penningpolitisk Motpart* och *Motpart i Valutatransaktioner*. Det är i praktiken dessa motpartstyper som används idag. Se avsnitt 5 för information om vilka krav som föreslås gälla för *Penningpolitiska Motparter* framöver.

Konsekvenser av förändringen

Borttagandet av de två motpartskategorierna *Begränsad Penningpolitisk Motpart* samt *Primär Penningpolitisk Motpart* kommer sannolikt att underlätta förståelsen för Villkoren och vad som ska gälla för olika typer av motparter. Dagens system med flera olika typer av penningpolitiska motparter kan uppfattas som rörigt, speciellt när kraven som ställs på de olika typerna är desamma. Med endast en kategori av penningpolitiska motparter uppstår dock ett behov att Riksbanken använder sig av ett annat kriterium än det faktum att en deltagare är *Primär Penningpolitisk Motpart* när man beslutar om vilka motparter som ska omfattas av rapporteringskrav av viss omsättningsstatistik. Se avsnitt 5 för information om vilka kriterier som föreslås vara gällande.

Enligt en övergångsbestämmelse ska de motparter som idag är *Primära Penningpolitiska Motparter* automatiskt överföras till kategorin *Penningpolitisk Motparter* vid ett visst givet datum. För den motpart som är *Begränsad Penningpolitisk Motpart* så kommer ingen automatisk överföring ske till annan motpartskategori.

3. Tydligare kategorisering av penningpolitiska instrument

Syfte med föreslagna ändringar

De penningpolitiska transaktioner (*Öppna Marknadsoperationer*) som kan användas i dagens penningpolitiska styrsystem är indelade i tre olika kategorier efter vilken löptid transaktionen har (*Finjusterande Transaktioner* – över natt, *Strukturella Transaktioner* – en vecka och *Huvudsakliga Transaktioner* – längre löptid). Se [Bilaga 1](#) för en beskrivning av dagens penningpolitiska styrsystem. Nu föreslås en förenkling så att de penningpolitiska transaktionerna inte längre är indelade i dessa tre olika kategorier efter löptid.

Nu föreslagna ändringar av Villkoren

Det föreslås att termerna *Strukturella Transaktioner* och *Huvudsakliga Transaktioner* utmönstras ur Villkoren. De penningpolitiska transaktioner som idag finns beskrivna i Villkoren ska finnas kvar oförändrade dock föreslås att de byter namn från *Öppna Marknadsoperationer* till *Marknadsoperationer* då detta är en bättre och mer korrekt benämning på dem. För en beskrivning av det nu föreslagna penningpolitiska styrsystemet, se [Bilaga 2](#).

Termen *Finjusterande Transaktioner* kommer att finnas kvar i Villkoren som en definition med betydelsen ”*Marknadsoperation som görs med syftet att stabilisera dagslåneräntan samt utjämna svängningar i det finansiella systemets lån eller*

placeringsbehov i Riksbanken över natten". Termen *Finjusterande Transaktioner* måste finnas kvar i Villkoren då detta är ett begrepp som används av Riksbanken i nuläget.

Konsekvenser av förändringen

Resultatet av utmönstringen av kategoriseringen av de penningpolitiska transaktionerna efter löptid är att Riksbanken får större flexibilitet vid val av vilken penningpolitisk transaktion som ska användas i en viss given situation. Den uppdelning som kommer att finnas mellan de olika typer *Marknadsoperationer* som beskrivs i Villkoren kommer framöver endast vara att vissa transaktioner kan göras av *Penningpolitiska Motparter* och andra av *Motparter i Valutatransaktioner*. Ingen ytterligare begränsning för hur de olika penningpolitiska transaktionerna används från Riksbankens sida kommer att finnas. Syftet är att Villkoren kommer att bli tydligare och enklare att tillämpa för Riksbanken och dess motparter.

4. Justerade krav på RIX-deltagare

Syfte med föreslagna ändringar

Under de senare åren har ny lagstiftning gällande bl.a. resolution, GDPR och penningtvätt blivit gällande. Riksbanken bör förtydliga mot RIX-deltagarna på vilket sätt lagstiftningen kan ha påverkan på deras deltagande i RIX och vissa tillägg görs nu i Villkoren med anledning av detta. Vissa omstruktureringar och förtydliganden av vissa krav som gäller för deltagande i RIX är också föreslagna.

Nu föreslagna ändringar av Villkoren

Avsnitt 3.2 i Villkoren anger vilka krav som ställs på motparterna. Detta avsnitt har arbetats om och de avsnitt rörande motparternas skyldighet att lämna information som tidigare funnits på olika platser i Villkoren lagts in i avsnitt 3.2 för att skapa tydlighet.

Vissa allmänna krav som gäller för samtliga motparter ställs upp i ett inledande avsnitt och sedan följs detta av särskilda krav för de tre olika kategorierna av motparter som föreslås finnas framöver;

- RIX-deltagare
- Penningpolitisk Motpart
- Motpart i Valutatransaktioner.

Nya krav föreslås gälla för RIX-deltagarna bl.a. ett krav på allmän sundhet och säkerhet. Vidare införs ett krav på att RIX-deltagaren ska ha operativ förmåga att vara deltagare i RIX samt krav på dualitet vid överföringar ("four eyes principle"). Lagstiftning gällande resolution och GDPR har tillkommit under de senaste åren och det har nu lagts in klausuler som gör deltagarna uppmärksamma på detta. Likaså uppmärksammas deltagaren på lagstiftningen som rör penningtvätt och finansiering av terrorism. Riksbanken föreslås därutöver förtydliga vissa av de krav som ställs på RIX-deltagarna vad gäller skydd mot cyberhot samt ökad rapporteringsskyldighet rörande finansiell information.

I de föreslagna Villkoren är det möjligt för Riksbanken att begära ett intyg från motparten om att denne uppfyller de krav och åtaganden som ställs i Villkoren. Ett sådant intyg ska kunna begäras in av Riksbanken närhelst man finner lämpligt.

Konsekvenser av förändringen

Syftet har varit att få ett mer överskådligt och stringent avsnitt i Villkoren när det kommer till vilka krav som ställs på motparterna. De krav som ställts på de olika motpartskategorierna har tidigare funnits utspridda i dokumentet men nu samlas de ihop till ett avsnitt.

Kravet på dualitet innebär att Riksbanken inte kommer att acceptera avsteg från dualitetsprincipen i implementering av behörigheter i RIX online och gällande Fullmakt (R4.B2) för undertecknande av överföringar som ska verkställas manuellt.

Vissa krav i Villkoren ska vara uppfyllda den dag Institutet ansöker om att bli motpart medan andra är formulerade som åtaganden som motparten ska uppfylla i vissa givna situationer.

5. Justerade krav på Penningpolitiska Motparter

Syfte med föreslagna ändringar

Då det föreslås att det framöver endast finns en kategori av penningpolitiska motparter har kraven som ställs på de penningpolitiska motparterna setts över. Vissa krav som tidigare endast gällde för Primära Penningpolitiska Motparter föreslås nu bli tillämpliga på samtliga Penningpolitiska Motparter.

Nu föreslagna ändringar av Villkoren

Som tidigare gäller att en *Penningpolitisk Motpart* ska vara RIX-deltagare med säte eller filial i Sverige. Ett krav på operativ förmåga samt allmän sundhet har införts. För att inte tappa den informationsinsamling som *Primära Penningpolitiska Motparter* idag är skyldiga att avge så föreslås nu ett krav på att den *Penningpolitiska Motparten* så snart det är praktiskt möjligt ska:

Enligt Riksbankens närmare anvisningar rapportera till Riksbanken dels hur stor omsättning den Penningpolitiska Motparten och dess koncernbolag haft på penning- och obligationsmarknaden, dels information om transaktioner på penningmarknaden. Riksbanken kan avstå från denna rapportering eller del därav om Institutet enligt Riksbankens bedömning har liten betydelse som aktör på marknaden.

Det är i nuläget Riksbankens bedömning att samtliga penningpolitiska motparter kommer att bli skyldiga att rapportera transaktioner på penning marknaden men att omsättning på penning- och obligationsmarknaden endast måste rapporteras av de Penningpolitiska Motparter som är återförsäljare till Riksgälden. Denna bedömning kan komma att förändras över tid.

Syftet med att samla in information om räntor och transaktioner på penningmarknaden är dels att Riksbanken ska kunna utvärdera genomförandet av penningpolitiken, dels för att kunna ta fram räntor som ska kunna utgöra referensränta för den kortaste löptiden.

Vidare ska följande underrättelsekrav som tidigare gällde för *Primära Penningpolitiska Motparter* gälla för *Penningpolitiska Motparter* framöver:

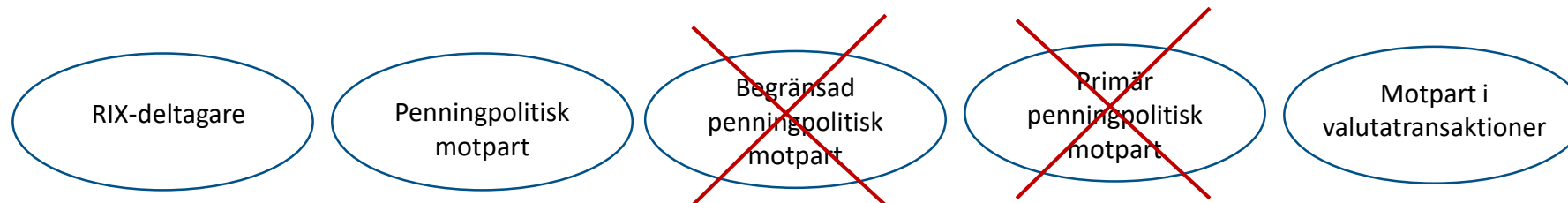
Penningpolitisk Motpart ska så snart det är praktiskt möjligt underrätta Riksbanken:

- (1) om viktigare strukturella förändringar och utvecklingstendenser på den svenska penning- och obligationsmarknaden,*
- (2) om faktorer som kan påverka den svenska penning- och obligationsmarknaden på kort sikt och som Riksbanken inte kan antas ha fått kännedom om på annat sätt,*
- (3) om Motparten misstänker eller känner till missförhållanden i handeln på penning- och obligationsmarknaden, t.ex. på grund av att transaktioner avviker från det normala beträffande storlek, frekvens eller avslutspris, samt*
- (4) om viktigare personalförändringar som har betydelse för Riksbankens kontakter med Institutet, särskilt vad avser ansvarig kontaktperson.*

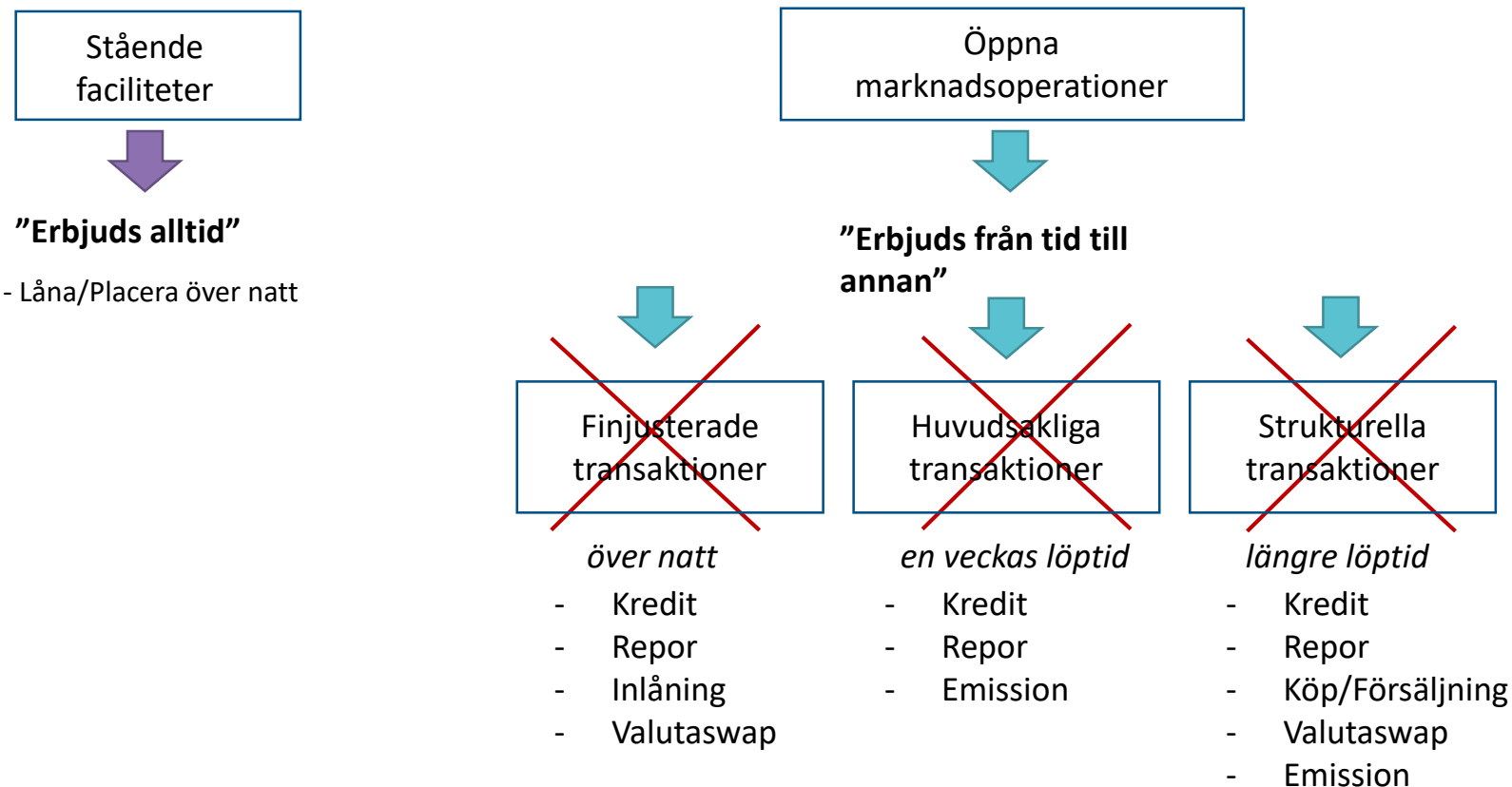
Konsekvenser av förändringen

För de penningpolitiska motparter som idag inte tillhör gruppen *Primära Penningpolitiska Motparter* innebär denna förändring något ökade krav gentemot vad som gäller idag. En viss övergångsperiod bör tillåtas för existerande *Penningpolitiska Motparter* innan de omfattas fullt ut av de nya kraven. Vad gäller kraven på rapportering är det upp till Riksbanken att bestämma vilka institut som har liten betydelse som aktör på marknaden och därmed undantas från rapporteringskravet.

Deltagarkategorier idag

Transaktionsstruktur idag

Deltagarkategorier - enligt förslaget

Transaktionsstruktur - enligt förslaget

